

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУБД ORACLE

Петечел М.В.

Тернопільський національний економічний університет

I. Постановка проблеми

Сьогодні у світі широко використовуються клієнт-серверні СУБД, за допомогою яких обслуговуються запити споживачів. Крім того, бурхливий розвиток глобальних мереж вимагає від виробників програмного забезпечення удосконалення програмних продуктів та підвищення їх універсальності.

II. Мета роботи

Дослідити сучасні напрямки розвитку СУБД, визначити найбільш перспективні напрямки розробки СУБД ORACLE.

III. Аналіз напрямів розвитку СУБД

Почавши з класичної реляційної моделі, компанія Oracle послідовно реалізувала зберігання та обробку таких мультимедійних даних, як текст, зображення, відео, аудіо, просторова інформація. Потім СУБД стала об'єктно-реляційною, тобто стала підтримувати і об'єктну модель. Наступним кроком стало вбудовування у ту ж СУБД засобів підтримки багатовимірної моделі (OLAP) і засобів для Data Mining, засобів підтримки спеціальних моделей, типових для сховищ даних. І, нарешті, останнім напрямом, що бурхливо розвивається, стало вбудовування в СУБД Oracle підтримки XML моделі.

Оскільки напрямків розвитку СУБД досить багато, розглянемо найбільш цікаві "родзинки". Серед них хотілося б особливо виділити такі:

- вбудовування в єдину СУБД засобів ефективного створення і підтримки роботи дуже великих (до 512 Pb) БД (VLDB), сховищ даних, засобів підтримки багатовимірних OLAP-технологій та алгоритмів Data Mining (Автоматичне дослідження даних) зі збереженням всіх переваг комерційної СУБД, засобів проектування та виконання процедур вилучення, актуалізації, видалення, передачі і завантаження даних (ETL), засобів персоналізації;
- розвиток в СУБД Інтернет-технологій, таких як Інтернет-файлова система (IFS), віртуальна Java-машина (підтримка Java 1.3), робота з динамічними Web-сервісами, засоби проектування і реалізації порталів і портлетів;
- реалізація нових засобів поділу інформації між різними БД, серверами, додатками (можливо від різних виробників). Почавши з підтримки розподілених БД і реплікації, Oracle реалізував підтримку систем роботи з чергами повідомлень, workflow, автоматичну підтримку логічної і фізичної резервної БД, завантаження даних в сховища і Data Store і, нарешті, єдину технологію, яка об'єднує всі вище перераховані – Oracle Stream;
- багато змін останнім часом було зроблено в області вдосконалення захисту даних. Найбільш цікавою можна вважати реалізацію концепції приватної (персональної) БД (Private Database). На основі механізму Fine Grain-доступу реалізовано рішення по захисту даних з використанням міток секретності даних (Label Security)та нові засоби кодування при передачі даних та в БД;
- багато зусиль було в останні роки прикладено на перетворення СУБД Oracle в безперервно працюючу і завжди доступну для додатків і користувачів платформу. Комплекс рішень, таких як Real Application Cluster, StandBy БД, виконання адміністрування БД без її зупинки і уповільнення роботи з об'єктами БД дозволяють реалізувати на основі Oracle системи з терміном простою 5–15 хвилин на рік. Нова можливість Flash Back дозволяє користувачам легко подорожувати в минуле і працювати на експлуатаційній системі зі своїми вчорашніми, позавчорашніми і т.д. даними. Крім того, підключення нових вузлів кластера дозволяє плавно збільшувати потужність обчислювальної системи;
- і, звичайно, XML DB . Тепер поряд зі звичайними реляційними даними ми можемо зберігати в тій же БД XML-документи і швидко працювати з ними. При цьому документи зберігають в СУБД і використовують всі переваги такого зберігання. Спеціальні механізми зберігання, індексування, побудови XML View і т.і. дозволяють не тільки ефективно зберігати, але й запитувати і змінювати ці дані та їх частини. Причому традиційні SQL-операції можуть працювати як з реляційними даними, так і з XML файлами, і, навпаки, за допомогою XML

операцій можна працювати з SQL-даними. Крім цього, XML DB дозволяє розкласти XML документи по ієрархічним папкам, встановити для них додаткові засоби контролю доступу (ACL), здійснити пошук потрібних XML документів з контексту і т.д.

Постійно удосконалюються і спрощуються засоби управління СУБД. Багато операцій з адміністрування БД раніше вимагали участі адміністратора БД, тепер виконуються автоматично. А графічний інструмент адміністратора БД – Oracle Enterprise Manager дозволяє, кинувши погляд на всю прикладну систему в цілому, побачити "вузькі місця" і далі допомагає деталізувати проблеми і підказує методи їх усунення. Інтелектуальна експертна система допоможе налаштувати БД.

IV. Аналіз перспективного напрямку розвитку СУБД

Найбільш цікавим напрямом розвитку СУБД є їх розвиток на рівні глобальної мережі, тобто створення СУБД, яка б підтримувала XML-документи, оскільки саме таких документів у мережі стає все більше і більше. Компанія Oracle швидко просунулась у цьому напрямку і створила XML DB. Тепер поряд із звичайними реляційними даними ми можемо зберігати в тій ж БД XML-документи і швидко працювати з ними. При цьому документи зберігаються в СУБД і використовують всі переваги такого зберігання. Спеціальні механізми зберігання, індексування, побудови XML View і т.і. дозволяють не тільки ефективно зберігати, але й запитувати і змінювати ці дані та їх частини. Причому традиційні SQL-операції можуть працювати як з реляційними даними, так і з XML файлами, і, навпаки, за допомогою XML-операцій можна працювати з SQL-даними. До того ж XML DB дозволяє розкласти XML документи по ієрархічним папкам, встановити для них додаткові засоби контролю доступу (ACL), здійснити пошук потрібних XML-документів з контексту.

Список використаної джерел

1. Наместников А.М. Построение баз данных в среде Oracle. Практический курс - УЛГТУ: 2008.
2. Managing Text with Oracle8 ConText Cartridge. Technical White Paper -- Oracle Corporation, 1997.
3. Ю Пуха -- Объектные технологии построения распределенных информационных систем -- Jet Info, 2007, N 16.
4. Oracle Application Server 4.0 White Paper: Product Overview -- Oracle Corporation, 1998.

УДК 681.3.07

ПРОБЛЕМИ РОЗПОДІЛЕНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ ДАНИХ

Сивак М.М., Скрипник А.В.

Тернопільський національний економічний університет

I. Постановка проблеми

Основна проблема інформаційних мереж, в крайньому глобальних, заключається у тому, що вони достатньо повільні. В типовій глобальній мережі, інтенсивність обміну даними – біля 5-10 млн. байт в секунду. Внаслідок цього основною вимогою до розподілених систем взагалі, і до розподілених СУБД зокрема, є мінімізація, тобто зменшення до мінімуму об'єму повідомлень в мережі.

II. Основна частина

Прагнення до досягнення поставленої мети – підвищення швидкодії роботи з розподіленою СУБД - приводить, в свою чергу, до необхідності вирішення перерахованих нижче проблем.

- обробка запитів;
- управління каталогом;
- поширення оновлення;
- керування відновленням;
- керування паралельністю.

Розглянемо питання обробки запитів. При мінімізації використання мережі припускається, що сама по собі оптимізація запиту, як і його виконання, повинна бути розподіленою. Іншими словами, загальний процес оптимізації як правило складається з етапу глобальної оптимізації, який супроводжується кількома етапами локальної оптимізації.

Проблема управління каталогом полягає у наступному. Каталог розподіленої системи складається не тільки із звичайних даних, що стосуються базових відношень, представлень, індексів, користувачів та інше, але також і з всієї інформації, необхідної для забезпечення незалежності розміщення, фрагментації і реплікації.